

چکیده پژوهش

نحوه اعمال مدیریت و چگونگی استفاده از منابع انسانی و ارکان آن: برنامه - ریزی، سازماندهی، ایجاد انگیزه، تحول و نوآوری و کنترل و نظارت در هشت کتابخانه دانشگاهی در تهران با استفاده از روش بررسی تحلیلی مورد مطالعه قرار گرفته است. در طی این پژوهش به شیوه‌های مناسب با مدیران کتابخانه‌های دانشگاهی، تمهیدات و مساعی آنان در امر اداره کتابخانه‌ها و نشان‌دهنده‌ها گردیده است.

نتیجه پژوهش نشان دهنده آن است که در زمینه برنامه‌ریزی و چگونگی انجام آن، سازماندهی، ایجاد انگیزه در کتابخانه‌ها، ایجاد تحول و نوآوری در سطح کتابخانه و برقراری مکانیزم علمی نظارت و کنترل، مساعی مدیران و روسای کتابخانه‌ها و نظیر آن‌ها که لازم است و احدهم علمی دانشگاهی می‌باشد شمرده شده است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که عوامل متعددی در این امر موثر بوده‌اند که برخی از آنها شامل موارد زیر می‌باشند:

- تعدد سمت‌های اداری - آموزشی - تحقیقاتی - دانشجویی و مالی
- روسی کتابخانه‌ها علاوه بر تصدی سرپرستی کتابخانه‌های خود و کمبود فرصت کافی جهت رسیدگی کامل به اداره کتابخانه،
- عدم وجود اساسنامه و آیین‌نامه مدون و روزآمد در سطح کتابخانه‌ها به عنوان راهنمای عملیات و فعالیت‌ها جهت حصول به اهداف،
- عدم ابراز واکنش مطلوب و سریع در مقابل تغییرات آموزشی، اجتماعی و اقتصادی که کتابخانه‌ها را متاثر از خود می‌سازد،
- عدم وجود امکانات اعتباری، فیزیکی، تاخیر در سفارش خارجی منابع و مدارک و کمبود نیروی انسانی متخصص،
- مشخص نبودن هدفهای کتابخانه‌ها بعنوان راهنمای عمومی و کلی برای تعیین مسیر حرکت عملیات،

- عدم وجود مساعی لازم در خصوص تبدیل هدفهای کتابخانه بصورت مقادیر کمی جهت سهولت در انطباق و مقایسه آنها با نتیجه و بازده عملیات ،
- عدم گردآوری اطلاعات و آماریهای مربوط به فعالیتها بصورت مستمر و عدم توجه به تجزیه و تحلیل علمی آنها ،
- شرکت ندادن کامل کتابداران هنگام اتخاذ تصمیمها در کلیه موارد تخصصی،
- وجود خط مشیهای قدیمی و غیر منطبق با اهداف جدید و فعالیت های تازه،
- عدم برآورد اعتبارات سالانه کتابخانه توسط مسئولان کتابخانه و وابستگی شدید اداری و مالی آن به دفاتر ذیحسابی و کارگزینی و عدم استقلال کامل و کارایی در انجام هزینههای جاری و سفارش و خرید مواد منابع کتابخانه ،
- نارسائی نمودارهای سازمانی و عدم وجود مساعی لازم جهت تغییر و اصلاح آنها با توجه به وجود فعالیتها جدید،
- عدم وجود مجوز استخدام به جانشینی کتابداران که به هر دلیل کتابخانه را ترک کرده اند یا استناد به تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۶۳،
- عدم تفویض اختیار کافی و لازم به روسای بخشهای کتابخانه و کتابداران،
- کمبود تلاش کافی در شناختن انگیزهها و تمایلات کتابداران بمنظور ارج بخشیدن به منزلت شغل کتابداری،
- عدم تکافوی حقوق و دستمزد کارکنان و کتابداران کتابخانهها در مواجهه با تضییقات اقتصادی،
- مساعی اندک در مورد ایجاد تحول و نوآوری،
- عدم وجود مکانیزم علمی نظارت در سطح کتابخانه و عدم استفاده از سیستمهای ارزشیابی عملیات به منظور انطباق و مقایسه هدفها با بازده فعالیتها،
- در متن پژوهش ، نقطه نظرات پژوهشگر در جهت رفع نسبی مشکلات اداره کتابخانهها ارائه شده و پیشنهادهای نیز جهت انجام پژوهشهای درزمینه مدیریت کتابخانهها عرضه شده است .